

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2021-10-21

REMISSYTTRANDE

Dnr:M2021/00830

Till
Miljödepartementet

Remissyttrande över Klimaträtsutredningens slutbetänkande "En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden" (SOU 2021:21)

Svebio har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade utredning och vill framhålla följande:

Enligt Svebios uppfattning bör klimatpolitiken i första hand styras med generella styrmedel som koldioxidbeskattning och utsläppshandel, inte med tillstånd för enskilda verksamheter eller projekt.

Den svenska koldioxidskatten har höjts och breddats och är idag världens högsta, vilket lett till mycket kraftiga reduktioner av koldioxidutsläppen i de sektorer som omfattas av skatten. EU-ETS har fram till nyligen varit ett svagare styrmedel. Men efter reformeringen av EU-ETS har priset stigit kraftigt och systemet har idag en starkt styrande verkan med relativt högt pris på utsläppsrätterna och därmed ett starkt omvandlingstryck som leder till konverteringar från fossila bränslen till förnybar energi, energieffektivisering och innovationer. Generella styrmedel har jämfört med tillståndsgivning fördelen att ge snabba signaler och att fungera kostnadseffektivt.

Syftet med EU-ETS är inte att bidra specifikt till det svenska klimatmålet utan att uppnå ett gemensamt EU-mål. Att begränsa klimatpåverkande utsläpp för svenska anläggningar inom ETS med miljötillstånd under miljöbalken för att nå nationella utsläppsmål leder bara till att utsläpp sker någon annanstans inom ETS-systemet. Det leder till restriktioner för svenska företag som försämrar konkurrensvillkoren utan att ge någon klimatnytta.

Vi motsätter oss emellertid inte att man i miljöbalken anger att climateffekter ska vägas in i bedömningen av ansökningar. Man bör dock utforma paragraferna så att man också kan värdera positiva climateffekter, inte bara ökade utsläpp. I fallet Cementa är en introduktion av CCS, och till dels bio-CCS eftersom man kan öka användningen av biobaserat bränsle, en avgörande klimatfördel som med en annan utformning av miljöbalken skulle kunna vägas in i miljöprövningen. På liknande sätt skulle introduktion av biodrivmedelsproduktion och CCS kunna påverka bedömningen av en utbyggnad av ett raffinaderi.

Om en stoppregel införs för klimatpåverkande stora projekt måste denna införas samtidigt som man inför en avvägningsregel, för att kunna göra en helhetsbedömning. De aktuella fallen kring Cementa, LKAB och Preem visar att en bredare avvägning måste kunna göras där man värderar övergripande klimatnytta mot de krav som ställs i miljöbalken. Vi motsätter oss alltså att frågan om en avvägningsregel tas upp i ett senare skede av beslutsprocessen kring miljöbalken.

Vi anser inte att man i paragraf 5 ska införa ett tillägg om att man i första hand ska använda förnybara eller återvunna råvaror och material, om det leder till lägre miljö- och klimatpåverkan. Det är en onödig detaljreglering som inte hör hemma i en fri marknadsekonomi.

Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin
VD

Kjell Andersson
Näringspolitisk chef